

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

In Obitu Religiosi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

Christi adventum omnia scelera, & mandatorum divinarum transgressiones invaluisse; totisque mundus in maligno positus esset: Tunc venit Dei Filius, implevitque illud ad Hebr. 10. 6. *In capite libri scriptum est de me, ut faciam, Deus voluntatem tuam. Tunc dixi: ecce venio ut faciam Deus voluntatem tuam. Ecce venio, in stabulum: ecce venio ad circumcisionem, ecce venio in templum, ut me offeram: ecce venio in Aegyptum; ecce venio in crucem. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Quæ verba declarans S. Augustinus L. 1. de incarn. Verbi c. 18. Filius Dei, qui erat Verbum & Sapientia Patris cuius esset in gloria, quam habuit, antequam mundus esset, exinanivit semetipsum (in tempore) & formam servi accipiens, effi-*

citur obediens usque ad mortem, ut obedientiam doceret; persuaderetque eis, qui non aliter, nisi per obedientiam, salutem consequi poterant, in semetipso prorsus complens, quod ab aliis volebat compleri.

Quæ cum ita sint, Charissimi, tanquam obediens Discipuli Magistrum nostrum audiamus, & triplicem lectionem de paupertate, castitate & obedientia bene apprehendamus. Has virtutes magni æstimemus, tanquam media salutis æternæ convenientissima, tanquam hostes debellandi instrumenta potentissima, scilicet concupiscentiam carnis, oculorum & superbiam vitæ. Has virtutes amemus, veluti Christus amavit & complexus est: & illorum effectus experiamur, & actus exerceamus, ita victoriam & coronam, æternam obtinebimus.

EXHORTATIO I.

IN FUNERE

R. PATRIS P. L.

In Novitiatu Anno 1698. 17. Aprilis piissime defuncti.

Ostendit mortem ejusdem, uti & aliorum in Societate JESU morientium, esse pretiosam.

T H E M A.

Pretiosa in conspectu Domini, mors Sanctorum ejus. Psal. 115. 5.

Ecce si quis dum vanitatem rerum omnium terrenarum, cunctis ob oculos ponit, inter cetera de morte agens, ait c. 2. *Moritur doctus similiter ut indoctus, Pari*

modo, asserere licebit: moritur facultaris, similiter ut Religiosus: moritur dives similiter ut pauper: moritur improbus, similiter ut probus, Justus & Sanctus, Cain ut Abel, Esau ut Jacob, Saul ut David, Epulo ut Lazarus. Secundum

speciem

speciem exteriorem videtur mors esse similis omnium: imò mors peccatorum nonnunquam lenior, suaviorque accidit quàm iustorum dum illi placidà & facili; hi verò durà, molestàque decedunt: quemadmodum de S. Joanne Capistrano legimus, qui toto triduo supremo, luctam, agonemque difficillimum per pessus fuit; quod ipse precibus à Deo flagitaret, ut vicem ignis purgantis lucta illa suppleret. Non ablimile exemplum prabuit nobis R. P. Petrus in hac probationis domo defunctus; qui licet vitam egerit à puero innocentia, pietate, omniumque virtutum splendore illustrem; luctam tamen duorum dierum & noctium longè difficillimam cum morte inire coactus fuit. Moritur igitur injustus similiter ut justus in oculis hominum; at in oculis Dei, pro quantum intercedit discrimen! nam *Mors peccatorum pessima. Psal. 33. at pretiosa in conspectu Domini mors sancto-ramejus Psal. 115.*

Quàm verò pretiosa fuerit mors R. P. Petri, & aliorum piè in Societate morientium sit, in presenti dilucidabimus.

I. Mors est echo vite; neque enim, magno Augustino teste, potest mori malè, qui vixit bene. Ac proinde Si vita Religiosi pretiosa sit in conspectu Domini mors non potest non esse pretiosa. Explanat id Doctor mellissius ferm. 24. ex parvis, dum ait: *Pretiosam in conspectu Domini mortem sanctorum ejus facit, aliquando vita, aliquando causa, aliquando simul vita cum causa. In Confessoribus, qui in Domino moriuntur, facit pretiosam vita. In Martyribus, qui pro*

Domino moriuntur, facit eam pretiosam aliquando sola causa, aliquando causa pariter & vita. Et illa quidem mors pretiosa est, quam commendat vita; pretiosior autem, quam facit causa; pretiosissima verò, quam pravenit vita cum causa. Cùm igitur mortem R. Patris nostri vita cominender, non potest non esse mors pretiosa.

1. Igitur pretiosa fuit vita ejus, ob favores & gratias, quas Christus Dominus, sicut omnibus, ita & illi sanguine infiniti valoris meruit. 1. Petri. 1. 18. *Scientes, quod non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine, quasi agni immaculati Christi.* Ejusmodi gratia fuere, gratia sanctificans, in Baptismo infusa, gratia vocationis ad veram fidem, ad religiosum ordinem, & in iis perseverantiam usque ad mortem aliæque complures. Quis igitur de morte ejus pretiosa, vita parallelà, ambiget?

2. Pretiosa fuit vita ejus, ob insignem virtutum thesaurum, quem tota vita collegit: & in anima sua, velut area, reposuit. Tales fuere fides viva, & viva, spes robusta, charitas accensa, devotio singularis pietas tenerima, paupertas Evangelica, obedientia Apostolica: sapientia & prudentia insignis, cum septenis spiritus sancti donis, imò & cum ipso Spiritu sancto, qui non solum est dator, sed & donum, ut docet Doctor Angelicus 1. p. q. 38. a. 1. & 2. Ac proinde cum tota sanctissima Trinitate, quæ in justis tanquam in templo habitat. Quænam vita pretiosior.

3. Pretiosa fuit vita ejus, ac proinde

inde mors quodque, ob plurima bona opera, in gratia Dei, ut spes est perfecta, & vitæ æternæ meritoria. Quid autem fuit aliud vita R. Patris nostri à puero ad juventutem, & à juventute ad senectutem annorum in Societate, maximâ innocentia & devotione transacta, nisi series & catena aurea, omnis generis operum bonorum? Sive enim juventutem literas humaniores & Philosophiam docuit; sive in Collegiis magnâ humilitate & charitate ministerium gessit; sive Novesii & Confluentiæ, Collegii clavum Rector tenuit; sive domesticos intra parietes Collegas exquisitis, aptissimisque exhortationibus ad perfectionem excitavit, sive aliis functionibus in Societate occupatus tempus suum exegit; quid egit, nisi opera vitæ æternæ meritoria cumulare; & vitâ pretiosâ ad mortem in conspectu Domini pretiosam sese disponere?

4. Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus; & R. Patris nostri, ob securitatem vitæ præteritæ, in innocentia magna & bonis operibus transactæ: ea de causa Sanctus Martinus confidenter humani generis hostem increpabat: *Quid adstas cruenta bestia, nihil in me funesti reperies; Et Sanctus Ambrosius, nec mori timebat, nec vivere recusabat. Secura ergo & læta illis advenit mors: Respice & levate capita vestra, quia appropinquat redemptio vestra.* Hujusmodi piis sanctisque Viris, mors est liberatio ab hujus vitæ miseriis, & ad veram vitam transitus. Rectè Sanctus Maximus Centuria 5, cap. 76. *Non puto,*

justum esse hujus vitæ mortem appellare mortem; sed recessum à merito, separationem à corruptione, liberationem à servitute, & à turbatione querelarum, bellorum ablationem, tenebrarum subductionem, remissionem laborum, servoris tranquillitatem, velamentum pudricæ, afflictionum fugam, & ut in summa dicam, omnium consummationem malorum. Unde Seneca ad Marciam scribens, bene mortem optimum naturæ inventum nuncupat.

5. Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum, ob illius prænotionem & prævisionem, Deo eam revelante; ut accidit, S. Chryostomo, S. Joanni Eleemosynario, S. Antonio, S. Ignatio, B. Aloysio Gonzagæ, aliisque innumeris. R. P. Petrus aliquot ante morbum & obitum diebus vesperi orans, aut ad meditationem diei insequentis se comparans, pullum, utique ab Angelo sancto excitatum, securitæ mortis indicium, ut ipse mor retulit, audivit. Denique pretiosa mors, Sanctorum, piorumque Virorum, ob Christi Domini auxilium, quod servus suis fidelibus in hora mortis exhibet. Ob subsidium Virginis beatissimæ, quod eximius cultoribus suis vitæ exitum præstat. Ob fidelem operam, solaciūque S. Angeli Tutelariorum, aliorumque SS. Patronorum, quod Clientibus suis in agone supremo impertunt.

Quanta autem ea est gratia, pretiosæ ejusmodi morte defungi? Quanta gratia, cum viva fide, spe, charitate, magnâque ob vitam probè exactam, securitate atque in Deum fiducia vitam claud-

claudere? Quanta gratia, animam virtutibus, & meritis ornata, (velut navem ex Indiis auro, argentoque onustam) salvam sospitemque ad litus æternitatis felicis appellere? Quanta gratia, ab omnibus tentationibus liberari, omnibus peccandi deinceps periculis eximi, Dæmones calcaneo insidiantes, detriumphare, & victoriæ palmâ relatâ in cœleste capitolium invehi?

II.
Mors pretiosa ob revelationes & vaticinia.

II. Omnium quidem Sanctorum, justorum, proborumque hominum obitus in conspectu Domini est pretiosus; sed in primis perseverantium in Societate JESU, regulas ejusdem observantium, salutis & perfectioni propriæ, æquæ ac alienæ strenuè incumbentium, quis pretiosam mortem esse ambigat; potissimum si varias revelationes Sanctis diversis concessas, de morientibus in Societate, expendat?

1. Pretiosa mors in Societate JESU obeuntium, ob revelationem factam Sancto Francisco Borgiæ, quam recenset P. Nadasi in pretiosis occupationibus morientium cap. 16. R. P. Vincentius Matrezius Barcinonensis Proregi à Confessionibus, religiose contestatus est sæpiusque narravit, se à Marco S. Francisci Borgiæ Socio, Coadjutore, (viro cujus mores religiosi, fidem non invitam mereantur) audivisse: ipsum Romæ ad S. Borgiam pro more in cubiculum ingressum, reperisse Virum sanctum amœnissimâ quadam hilaritate, simulque lacrymis tenerè persusum; ausum confidentiâ consuetâ querere semel iterumque, hilaritatis illius adeo sanctæ causam;

respondit tandem ab illo accepisse: Scito Frater Marce, Deum impensè amare Societatem, eique concessisse beneficium, quod olim Ordini S. Benedicti; nimirum ut trecentis primis annis, nemo, qui in ea ad mortem perseveraverit, damnetur.

2. Pretiosa est mors in Societate decedentium, ob elogium seu vaticinium de Societate S. Philippi Nerii. R. P. Vincentius Ficherellus Collegii Pistoriensis Rector Anno 1657. 27. Aprilis datis ad Patrem Nadasi literis enucleatè narrat, quomodo, antequam Romæ Anno 1620. 17. Novembris Societatem ingrederetur, ad Julium Salsedonium Grosleti Episcopum, virum sapientiâ, scriptis, ætate, virtute, abdicatòque, ut æternitati quietius vacaret, Episcopatu, dignum S. Philippo Nerio Magistro discipulum, ductus, præclara de Societate audierit, impensè hortante, ut perpetuas Deo grates referret, quod ab illo ad Societatem vocatus esset, de cujus religiosi S. Philipus Neri (quocum diu ac familiariter se egisse gloriabatur) dicere solebat: *Filii Ignatii, qui perseverant in Societate, ibi moriuntur sanctè*; id est, obeunt mortem sanctam.

3. Pretiosa mors in conspectu Domini, vitam in Societate finientium ob testimonium S. Theresiæ, de qua idem P. Nadasi, ex Imagine primi sæculi Societatis L. 5. c. 8. pag. 648. recenset sequentia: Videbat post sumptam Eucharistiâ S. Theresia triumphalem & frequentè animarum è purgatorio ad cælum procedentium pompâ. Ibat prima, nescio quid magis augustæ gloriæ atque Majestatis præfe-

præferens & quasi antesignana reliquarum. Veniebat, Angelorum coronâ comite, illis obvius, explicatâ ad omnem gratulationem fronte amabili, dulcis JESUS & primæ isti animæ amplexum, & pacis æternæ osculum latus dabat, pignus amoris & honoris perennis. Lætæ, stupentique & quid festiva hæc gloria sibi vellet, interroganti Theresiæ; una ex illorum contubernio anima, de prima illa anima loquens: Dux, aiebat, noster est, è Societate Jesu, Frater unus; nos Duci gratulamur, cuius virtuti ac precibus debemus, quod hodie liberemur. De omnipotentis adventu nil mirum, nil novum; scilicet hoc est hominum Societatis Jesu Privilegium, ut mortuum Jesuitam, obvius Jesus excipiat. Historia Provinciæ Bœticæ putat Fratrem illum fuisse Sebastianum de Malagon 15. Julii Anno 1578. defunctum post magnos dolores, vultu hilari toleratos. M. S. p. 2. num. 5. 8. 9.

4. Pretiosa in conspectu Domini mors in Societate perseverantium, ob visionem Alphonfi Roderiquez viri è Societate notæ sanctitatis, de quo R. P. Gabriel Alvarez Majoricensis Collegii Rector, de Alphonso illius Collegii Alumno Veterano ita scribit: Hic vir in triclinio Anno 1599. in Octobri post cœnam, inter agendas de more gratias, vidit omnes præsentem fore salvos, nec illos duntaxat, sed omnes præterea, qui tunc temporis debebant in Societate, modò in illa perseverarent. Qua notitiâ utebatur, quando aliquem in vocatione nutantem, confirmare studebat. Hæc omnia habentur ex ipsomet Fratris

Alphonso & ad nos, quasi per annorum gradus pervenere. P. Josephus Ramus Alphonfi Roderiquez conscientie arbiter prædicta confirmat, asserens, omnes domesticos ab eo conspectos tanquam Angelos Dei, & exarsisse desiderio eorum videndi in cœlo, cumque ea de re ageret cum Deo, ibidem inter egrediendum è cubiculo, responsum accepisse, se voti compotem fore. Hæc revelatione auditâ R. P. Didacus Monterius Ulyssiponensis Domûs Professor, Præpositus, dicere solebat, aliam, illà recentiorum super ea re habitam revelationem de salute illorum, qui in Societate perseverarent; seque nôsse, cui ea facta sit, idem aiebat Venerabilis P. Balthasar Alvarez, vir cui sine levitate cordis omnino credi possit.

5. Pretiosa in conspectu Domini mors, in Societate, vitæ defungentium, ob testimonium cujusdam ex alio Ordine celebri, religiosi. Decumbebat è sacro Capuccinorum Asceterio, quidam jam cœlo, quàm terris vicinior; hic advocato à se Patre Vincentio Matrezo, de quo ante meminimus, & cubiculum ægri ingredienti acclamavit: Felicem te Pater, cui contigit socium esse ejus Ordinis, in quo, quicumque decedit, vitæ fruitur sempiternâ. Hæc mihi jam nunc Deus ostendit: hæc palam omnibus nuntiate mandavit. Eadem de Instituto morientis interpretante Matrezo; multos de suis salvari dixit moriens, homines autem Societatis, omnes omnino, si ad mortem usque in ea constiterint, esse salvandos: addiditque, Pater, res se habet, ut dixi, & Deus mihi mandat ut dicam, & idcirco te accersivi.

cessivi. Atque ita non sine fama Sancti-
tatis excessit à vita. Vide Imaginem
x. sæculi pag. 650.

Præterea hoc idem Patris Capuccini
cum P. Vincentio Matrezo colloqui-
um in quadam mentis abstractione An-
no 1631. sibi representatum esse, manu
suâ & sigillo Societatis testatur P. An-
tonius Beatillus Anno 1632. 21. Febr.
Quæ tamen omnia nos religiosè ac sob-
riè ut accipiamus, par est, ad fervo-
rem, non ad tepiditatem & præfiden-
tem languorem: spem habent ista, non
infallibilitatem.

6. Pretiosa in conspectu Domini
mors, in Societate vitam piè clauden-
tium, uti & in aliis Ordinibus; ob in-
fallibilem & certissimam æternæ Veri-
tatis ore prolata revelationem; & à
binis Evangelistis, Matthæo & Marco
tanquam testibus ac Scriptoribus, om-
ni exceptione majoribus, chartis con-
signatam: Matth. 19. & Marci 10. *Om-
nis qui reliquerit Patrem aut Matrem, aut
uxorem, aut filios, aut agros, propter no-
men meum, centuplum accipiet, & vitam
æternam possidebit. Quid clarius? Quid
certius? Ac proinde quid securius? Im-
possibile est Deum mentiri, inquit Chryso-
stomus L. I. de Provid. coll. II. Promi-
sit autem ille vitam æternam ista relinquen-
tibus; reliquisti tu omnia ista & abjecisti:
quid igitur prohibet de hujusmodi promissio-
ne considerare & esse securum?*

Quocirca, Dilectissimi, R. P. Petro,
in hac probationis Domo piissimè de-
functo, ex animo, velim, congratule-
mini; quod in Societate tot annis piè
virtuosèque vitam traduxerit, in ea
perseveraverit, ac morte, in conspectu

Domini, pretiosa, ut speramus, dece-
serit. Pretiosa exiit, ut vidimus, ejus
vita, cui mors pretiosa, velut echo, voci,
non potuit non respondere. Pretiosa vi-
ta fuit, ob tot catenatis laboribus
comparata merita, virtute Sanguinis
pretiosi, JESU Christi acquisita. Pre-
tiosa fuit, quia tot pretiosis virtutum ci-
meliis, & gemmis condecorata. Pre-
tiosa fuit, quia pretioso, tot operum bo-
norum thesauro ditata: Pretiosa fuit,
quia magna vitæ beatæ spe, ac præmi-
i cœlestis, exantlatis laboribus, corre-
spondentis, securitate transacta, quam
mors pretiosa, mors felix & bene au-
spicata, non potuit non tandem coro-
nare. Desideratissimè, Charissimè, non
absimilem obitum? Optatissimè cum
nonneminè: *Moriatur anima mea morte
justorum, & sicut novissima mea horum
similia?* Facite, quod P. Petrus in iti-
nere cuidam è Societate reponere ex
S. Bernardo, ni fallor: vivat prius ani-
ma tua vitâ Justorum & morietur dein
morte Justorum. Imitemini vitam, &
voti compotes reddemini: Imitemini
vitæ innocentiam, devotionem tene-
ram, laborum pro Dei gloria & anima-
rum salute exantlationem, bonorum
operum coacervationem, solidarum
virtutum exercitationem: hac ratione,
non secus atque ille in Societate JESU
perseverabit, & vitam preciosam
morte æquè pretiosâ concludetis, juxta
S. Francisci Borgiæ; S. Philippi Neri,
S. Theresiæ, Alphonfi Roderiquez, &c.
Revelationem imò & ipsiusmet Christi
Domini testimonium ac promissionem
infallibilem: *Amen dico vobis, quod vos
qui reliquistis omnia, & secuti estis me, cen-*

cuplum accipietis & vitam aeternam posside-
bitis: Quod omnibus nobis largiatur

sanctissima Trinitas, Pater, Filius, &
Spiritus Sanctus. Amen.

EXHORTATIO II. AD NOVITIOS IN OBITU

Cujusdam Novitii, G. E. In Tirocinio Anno 1700. 17. Novem-
bris pie defuncti.

T H E M A.

Beati mortui qui in Domino moriuntur. Apoc. 14. 13.

Vangelistarum Aquila Joannes in Apocalypsi sua l. c. refert allapsam sibi de caelo vocem: *Et audivi, inquit, vocem de caelo dicentem mihi scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Anodo jam dicit Spiritus (Sanctus) ut requiescant à laboribus suis: opera enim illorum (id est, præmium & merces operum) sequuntur illos.* Dicta S. Evangelistæ verba, variè à variis Doctoribus ac Patribus exponuntur. 1. S. Ambrosius & Haymo explicant: *Beati qui pro Domino, seu propter Dominum, moriuntur, quemadmodum Martyres.* 2. Alii intelligunt: *Beati mortui, qui in Domino, id est, ex amore Domini, moriuntur,* veluti B. V. Maria, S. Maria Magdalena, S. Franciscus Seraphicus, S. Carolus Borromæus, B. Stanislaus Kostka,

qui ex amore videndi & fruendi Dilecto, mortui sunt. 3. Alii interpretantur. *Beati mortui qui in Domino, id est, in commemoratione, invocatione, & amore Domini moriuntur & in actu charitatis animam efflant;* Sic S. Aug. in actibus contritionis: S. Hieron. in exhortatione ad charitatem Dei & proximi: S. Ambrosius in suavibus cum Dilecto colloquiis: S. Thomas in pronuntiatione verborum Cantici: *Veni Dilecte mi egrediamur in agrum;* S. Petrus Cælestinus in verbis: *Omnis Spiritus laudet Dominum.* S. Xaverius in istis: *O JESU Deus cordis mei!* 4. Denique plenius & planius alii sic exponunt: *Beati mortui, qui in Domino, id est, in fide, charitate, gratia & amicitia Dei moriuntur.* Ita Primasius, Beda, Richardus & alii. Unde S. Bernardus ait: *Mori pro Domino Martyrum est, in Domino autem mori Confessorum.*

Nos

Nos presenti exhortatione, Charissimum Fratrem nostrum ante mortem, in morte, post mortem esse beatum, ostendemus, quia in Domino mortuus est.

1.
Beatus
fuit ante
mortem.

I. *Beati mortui*, ante mortem, qui in Domino moriantur. S. Ambrosius & Alcazar, per mortuos hic intelligunt, non mortuos corpore, sed mundo, non mortuos physice, sed mystice & spiritaliter; qui enim physice mortui sunt, amplius mori nequeunt, quod tamen de mortuis hic asseritur: ait enim *Beati mortui in domino moriantur*. Unde Aureolus hæc refert ad religiosam Monachorum disciplinam, in monte Cassino Anno Christi 716. Quando ibidem Anno Christi 716. Quando ibidem Carlomannus, Frater Pipini Regis Francorum statum religiosum amplexus est, uti & Chilpericus Rex Francorum, alique Regum & Principum Filii; Religiosi enim sunt mystice & civiliter mortui: tum quia secularibus negotiis sunt defuncti, tum quia mortificationem JESU, cum S. Paulo, semper in corpore, & magis in animo circumferunt: de qualibus ait idem Apostolus ad Coloss. 3. 3. *Mortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo, in Deo*. Hi proinde duplici fructu gaudent: prior est, quod jugi pace & lætitiâ conscientiarum fruuntur; ut experientia constat, & vox divina hic promittit, dicens: *Ut requiescant à laboribus suis*: posterior est, quod opera illorum sequantur illos: quia cum firmâ suâ resolutione mortem quasi devorârunt, hac de causa, in opere ipso non deficiunt, sed stabiles potius, in actibus suis efficaces, constantes, patientes,

fideles, omnibusque virtutibus conspicui, Christi amatores inveniuntur.

Si hoc priore modo, accipiamus *Beati mortui*, id est mystice, charissimus Frater noster, beatus fuit: fuit enim mortuus mundo, dum patriam, parentes, amicos, mundumque deseruit, statum religiosum elegit & in hac probationis domo amplexus est. In quo fuit secularibus negotiis defunctus; & semper mortificationem JESU cum Apostolo in corpore suo circumtulit; ac proinde pace & solatio conscientiarum suarum fruitus est, & in operibus bonis, virtutibusque constantem se exhibuit. Itaque si Beati sunt, qui mortui mundo; verè & nosse Charissimus hic Frater felix est & beatus. Et quidem agnoscit ipse, apertis in alia vita mentis oculis, suam istam beatitudinem longè clarius; & si ad hanc lucem redire liceret, & in eo loco hic peroraret, quantâ emphasi & energiâ verborum, quantâ affectuum vehementiâ suam nobis felicitatem contestaretur? diceret haud dubie:

O mei charissimi Fratres! quanta mea est felicitas, quod ad Societatem JESU vocatus, in eadem vitâ sanctus fuerim? hoc unum è maximis fuit beneficiis, quæ Divina Bonitas in me immeritum in omni vitâ meâ, contulit: si enim in sæculo mortem appetissem, forsitan ignibus æternis addictus fuisset, aut saltem non adeo bene ad mortem dispositus ac præparatus. Benedictus Deus, per quem vocatus sum in Societatem Filii ejus. Felix sum ac beatus, quod ex homolegi de tota vitâ animam expiarim, octiduumque

R r 2 integrum

integrum in eam ritè peragendam, insumpserim; quod in sæculo minimè peccatissem; adeoque præteritorum delictorum veniam obtinuerim: *Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quorum testa sunt peccata.* Psal. Felix sum & beatus, quod dum vixi in Societate, ab ejusmodi criminibus, per gratiam Dei, sum præservatus, quæ in mundo, toties, tamque leviter perpetrari solent, ad quæ in hac domo sancta, occasiones defuerunt, adeoque immunis fui. *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.* Psal. Felix fui & beatus, quod tot menses in Tirolino, potuerim Deo servire, in paupertate, castitate, obedientia, & humilitate; ac multa opera bona peragere, quæ in mundo minimè peregissem. *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.* Matth. 5. Felix fui & beatus, quod inter vos tanquam Frater inter Fratres degens, in tanta pace & charitate vixerim, tot piis colloquiis ædificatus, tot bonis exemplis in omni virtutum genere, excitatus à vobis fuerim, pro quibus gratias immortales refero: *Beati pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.* Matth. 5. Felix denique & beatus fui ante mortem, quod extremis Sacramentis ad mortem ritè dispositus, inter Fratrum meorum in Christo charissimorum, assistantium, & preces pias ac suspiria fundentium, in Domino piè obire licuerit. Vere igitur *Beati mortui qui in Domino moriuntur:* magna hæc est felicitas, beatitudo, ac misericordia, quam in æternum cantabo & prædicabo in sæcula.

II.
Beatus in
morte.

II. *Beati mortui qui in Domino moriuntur,* & physicè mortem obeunt: & hic

est alter titulus felicitatis ac beatitudinis, qui Religiosis mundo mortuis advenit, quod sunt *beati*, quando in Domino moriuntur, hoc est, qui in fide, charitate, gratia & amicitia Dei vitam claudunt: hi enim moriuntur quasi in manu Domini, aut potiùs in sinu Domini moriuntur, id est dormientes requiescunt, quomodo de S. Stephano protomartyre Actorum 7. dicitur *obdormivit in Domino*: quod etiamnum pii in morte fidelium usurpant, & obdormisse asserunt. *Beati ergo mortui qui in Domino moriuntur.* nam illis 1. Mors est finis laborum: *Amodo dicit Spiritus ut requiescant à laboribus suis.* l.c. Omnibus laborantibus ait S. Chrysostomus hom. 4. ex imperf. *dulcis est finis: viator libenter interrogat ubi est mansio: Mercenarius libenter computat, quando annus completur: Agricola semper tempus mensis expectat: Mercator die ac nocte Theca sua discutit rationem: Mulier pragnans semper de decimo mense cogitat: sic & servi Dei libenter de consummatione sæculi requirunt, scriptum est enim ubi est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum.* Qui ergo finem laboris, & thesaurum labore reperit in morte, beatus est. 2. Mors est finis tentationum, peccatorum, periculorum, quibus tanquam procellis & fluctibus in hac misera vita jactamur; quorum omnium portus securus est mors. *Insuper mors est quietus portus,* ait Sanctus Ambrosius. Lib. de bono mort. mors, ait Sanctus Chrysostomus, *mors est portus tranquillus, vera requies, somnus, ad meliora transitus, à malis liberatio, migratio à terra ad cælum, ab hominibus ad Angelos &*

ad ipsam Angelorum Dominum. Quid est mors, inquit S. Ambrosius L. 1. c. 4. nisi vitiorum sepultura, virtutum suscitatio.

Quis igitur neget Beatum esse, qui in Domino moritur, ab omnibus hisce malis liberatur, & bona ista omnia acquiritur, ut de pie defuncto Charissimo Fratre confidimus; eò beatior quod non in mundo, sed in Religione, non in sæculari consortio, sed in Societate Jesu; in qua cum securitate & hilaritate mortem appetimus. Doctissimus juxta ac Religiosissimus P. Franciscus Suarez, ut vita ejus tractatui de Angelis præfixa memorat: in agone plenus gaudio coelesti; non putabam, inquietabat, tam suave esse & tam dulce mori in Societate. R. P. Henricus de Habsprück, ut Annæ Belgicæ Duacenæ Anno 1612. recensent, in ultimo morbo rogatus, num in Societate mori jucundum esset? respondit: Superat hoc omnem cogitationem. Beneficium est beneficiorum; nemo credit, nemo credit. Similia asseruit quidam Novitius annorum octodecim anno 1602. ut in annis refertur, qui extremum jam inunctus ad Fratres, quos Angelos rebatur, conversus, non possum, inquit, vobis verbis explicare; quàm solida voluptas, quàm secunda & tranquilla quies, quàm profusum atque ad sensum pertingens gaudium sic animo cogitare, se mori in Societate; quàm unam cogitatione dolores omnes & mortem suam ducet. An non igitur felix & beata ejusmodi mors est? An non Beati mortui, qui in Domino, ita moriuntur: Hæc quòque fors & mors cecidit in præclaris Charissimo Fratri nostro, modò de-

functo, qui per mortem peccatis, periculis & tentationibus ereptus, tanquam per januam in felicis æternitatis Domum est ingressus.

III. Beati mortui qui in Domino moriuntur, etiam post mortem. Ratio est, quia mors, ut ait S. Cyprianus, aperit viam ad patriam, & amicos; unde ait: Quid non properamus & currimus ut patriam nostram videre, & parentes salutare possimus? Ad horum autem aspectum & complexum venire, quanta & illis & nobis in communi letitia est? Si loqui daretur Charissimo Fratri nostro defuncto, quibus verbis suam à morte felicitatem ac beatitudinem nobis deprædicaret? An non diceret. Felix sum & beatus, quot statim à morte tot pro me oblata sint sacrificia & coronæ D. Virginis, non solum in his tribus Domibus Societatis in hac Urbe Trevirensi, sed etiam per totam Provinciam; imò per Hispaniam, Galliam, Italiam; Germaniam, universamque Societatem: quisi apud parentes obiissem, pauculis sacrificiis & precibus acquievissem. Felix sum & beatus, quod ad beatitudinem celestem admissus (ut nobis spes est) in qua cum tota Societate Jesu triumphante & curiâ coelesti totâ, Deo fruor, & fruor in æternum: hic video facie ad faciem SS. Trinitatem, Patrem, Filium & Spiritum Sanctum, illam cum summo gaudio & satietate intueor, amore complector, & fruor, in quo beatitudo mea sita est. Hic video Christum Dominum Redemptorem meum, Beatissimam Virginem, SS. Apostolorum, Martyrum, Confessorum & Virginum gloriosos Choros. Quæ tanta est læticia, ut

III.
Beatus
post mor-
tem.

Rr 3 verbis

verbis exprimi nequeat. Verè igitur felix sum & beatus à morte, quæ mihi fuit transitus ad vitam. *O vita vitalis, vita sempiterna, & sempiternè beata! Ubi gaudium sine merore, quies sine labore, dignitas sine tremore, opes sine amissione, sanitas sine languore, abundantia sine defensione, vita sine morte, perpetuitas sine corruptione, beatitudo sine calamitate.* S. August. in Manuali. Verè ergo beati mortui qui in Domino moriuntur, & ex his miseris ad ista gaudia & bona transeunt, quæ nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis descendunt.

Charissimi: quemadmodum defunctus noster suam deprædicavit felicitatem ac beatitudinem, ita si liceret ipsi, vestram quòque vobis ob oculos poneret: & si daretur loqui: diceret,

Beati estis Dilectissimi Fratres mei, quod ad eandem Societatem Jesu vocati estis, & in ea etiam metempus habetis operandi bonum, coronæque vestras augendi, mihi pauci solum mentes concessi fuere: quidquid in illis acquisivi meritorum, hoc solum habeo, nec quidquam amplius tota æternitate acquirere valebo; vos autem plurima; ergo dum tempus habetis, operamini bonum. O si annum vel unicum habere possem, libenter omnes mundi totius thesauros expenderem. Beati estis, si Regulas vestras ad omnem perfectionem ducentes omni diligentia servaveritis; ego, si scivissem, quæ modò scio, nec apicem illarum prætermissem. Beati estis, si vitia & passiones strenuè mortificaveritis, quia viveris. Beati estis, si omnia quæ mundus offert, perfe-

ctè contempseritis, & paupertatem spiritus dilexeritis, quia sicut ego, ita & vos præter linteamina pauca & asseres quaternos nihil hinc auferre poteritis. Beati estis, si strenuè studueritis caliditati, quid enim juvat blanditiæ corpori, quod brevi in pulverem revertetur? Divina autem & inexplicabilia sunt præmia Calliditatis in cælo: Beati estis, si sedulo & sincere solum Deum quæseritis & ex corde dilexeritis: reliqua omnia non fatiant, non juvant, sed velut umbra, somnium & vanitas vanitatum prætervolant.

Vidimus, Charissimi, Beatos esse qui in Domino moriuntur. 1. *Ante mortem*: quæ beatitudo, ut Carissimo Fratri nostro defuncto obrigit, ita & vobis evenit. Hæc beatitudo consistit in vita religiosa, vita abscondita in Christo, tranquillitate conscientie, & honorum operum ac meritorum accumulatione. Agnoscite felicitatem hanc & ea frui mini. 2. *In morte*: Beatus fuit Dilectus nobis in Christo defunctus, quia à labore ad requiem, de exilio in patriam, de fluctibus in portum æternæ tranquillitatis invehctus est. Eadem nos fors & felicitas manet, si fideliter in Societate Deo militaverimus. 3. Denique *post mortem*, verè beatus fuit, quia tot sacrificiis & precibus adjutus, ut speramus, visione beatificæ SS. Trinitatis potius, gaudet nunc cum Angelis & Sanctis læticia inenarrabili. Tenete vos desiderium hujus beatitudinis? Mortificationi studete, virtutes comparate, regulas observate, mundum & mundana contempnite. Deum super omnia amate, & in vitæ religiose disciplina, usque ad mortem

mortem perseverate: Qui perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit; Felix & beatus; tantæque gloria & honore ac læticia coronandus, ut eam nulla mens concipere, nulla lingua effari valeat. Effugit omnem sermonem, inquit S. Augustinus, excedit omnem sensum decus illud

atque majestas. Quod Deus præparavit diligentibus se, fide non capitur, spe non attingitur, caritate non apprehenditur, desideria & vota transgreditur: acquiri potest, asimari non potest. Beati igitur, mortui, & tærcque quæterque beati, qui in Domino, in Societate Jesu, moriuntur.

EXHORTATIO

PRO RENOVATIONE VOTORUM ÆSTIVA.

Cor soli Deo offerendum.

T H E M A.

Soli Deo. 1. Tim. 1, 17.

Seneca L. 1. de beneficiis c. 3. scribit: Socrati cum multi multa, pro suis quisque facultatibus offerrent; Æschines pauper auditor. nihil, inquit, dignum te, quod dare possim invenio: & hoc uno modo, pauperem me esse sentio. Itaque dono tibi, quod unum habeo, meipsum; hoc munus rogo, qualecunque est, boni consulas, cogitæque alios, cum multum tibi darent, plus sibi reliquisse. Acceperat benevolè Socrates hoc munus, & habiturum se curam spondit; ut illi, meliorem, quam acceperat, ipsum restitueret. Æschinem imitantur Religiosi, qui cum maximis, innumeris & infini-

tis Dei O.M. beneficiis, non inveniunt munus dignum, quod rependant; seipsum & omnia sua per tria vota religiosa offerunt, idque tanto animi fervore, ac liberalitate tantâ, præsertim mox à peracto Tiocinio; ut nihil de mundo possidere, soli Deo vivere, soli Deo corpus, animam, & omnia sua consecrare aveant. Quodnam verò luculentius veri amoris & gratitudinis signum dari potest, aut testimonium; quàm nihil sibi de se, suisque rebus reservare; ac cor suum & seipsum soli Deo in holocaustum immolare? In omni creatura, inquit Hugo Victorinus, L. 1. de anima que sub sole occupatur, nihil humano corde sublimius, nihil nobilius; nihilque Deo similis. Quare nihil aliud à te petit Creator tuus, quàm cor tuum: non victimas arietum